

Jakelussa mainituille

Hyvä vastaanottaja,

Suomessa on tehty pitkäjänteisesti työtä kestävän kehityksen periaatteiden ja tavoitteiden toteuttamiseksi. Tämä on huomioitu myös kansainvälisesti: Suomi on menestynyt erinomaisesti kansainvälisissä kestävän kehityksen vertailuissa. Esimerkiksi Maailman talousfoorumin julkaisemassa ympäristöllistä kestävästä kehitystä mittaavassa tutkimuksessa olemme sijoittuneet kolme kertaa peräkkäin ensimmäiseksi, viimeksi vuonna 2005. Varsinkin Suomen hallinto, lainsäädäntö, osaamistaso ja elinkeinoelämän vastuu ympäristönsuojelusta on tutkimuksen mukaan kansainvälisesti verrattuna korkeatasoista. Vaikka meillä on edelleen paljon parannettavaa mm. taloutemme ympäristökuormituksen vähentämisessä, pidetään Suomea monilla mittareilla kestävän kehityksen edistämisen mallimaana.

Kestävän kehityksen ajattelutavan juurruttamista suomalaiseen politiikkaan ja yhteiskuntaan on edesauttanut yli 14 vuotta keskeytyksettä toiminut Suomen kestävän kehityksen toimikunta. Laajapohjainen, avoimeen hallituksen, elinkeinoelämän ja kansalaisyhteiskunnan vuoropuheluun perustuva foorumi on nostanut kansalliseen keskusteluun useita tärkeitä kestävän kehityksen teemoja, tukenut eri tahojen työtä sekä toiminut kansallisen yhteisymmärryksen rakentajana kestävän kehityksen kysymyksissä.

Tuoreimmat kestävän kehityksen linjaukset on kirjattu vuonna 2006 hyväksytyyn Kansalliseen kestävän kehityksen strategiaan (*Kohti kestäviä valintoja. Kansallisesti ja globaalisti kestävä Suomi*), joka valmisteltiin laajana hallinnon, elinkeinoelämän ja kansalaisyhteiskunnan yhteistyönä. Valtioneuvosto teki strategiasta periaatepäätöksen joulukuussa 2006, jolla se sitoutti valtionhallinnon toimeenpanemaan strategiaa. Muita lähiajan keskeisiä kestävän kehityksen politiikkaa linjaavia strategioita ovat Kansallinen kestävän kulutuksen ja tuotannon ohjelma *Vähemmästä enemmän ja paremmin* (KULTU; 2005) sekä *Kestävää kehitystä edistävä kasvatuksen ja koulutuksen strategia ja sen toimeenpanosuunnitelma 2006-2014* (2006).

Suomessa on kiistatta tehty vaikuttavaa työtä kestävän kehityksen valtavirtaistamiseksi politiikkaan ja yhteiskuntaan. Nyt on kuitenkin aika ryhtyä toimeenpanemaan yhteisiä tavoitteitamme. Tätä painotetaan myös hallitusohjelmassa. Ohjelman linjaus "*valtionhallinto velvoitetaan ja kuntia kannustetaan laatimaan toimintaansa liittyvät kestävän kehityksen ohjelmat*" on suora kutsu valtion- alue- ja kuntahallinnon toimijoille ryhtyä konkretisoimaan ja arkipäiväistämään kestävän kehityksen politiikkaa.

Suomen kestävän kehityksen toimikunta on laatinut valtion keskus- ja aluehallinnolle sekä kunnille ohjeiston hallitusohjelman linjauksen toimeenpanemiseksi (liite). Ohjeisto hyväksyttiin toimikunnan kokouksessa 17.10.2007. Toimeenpano-ohjeisto kattaa neljä tavoitekokonaisuutta:

1. Ministeriöiden ja niiden alaishallinnon johto sitoutuu kestävän kehityksen edistämiseen omilla hallinnonaloillaan; Kestävän kehityksen linjaukset sisällytetään sektori- ja alaishallinnon strategioihin ja ohjelmiin;
2. Kuntia kannustetaan laatimaan kestävän kehityksen ohjelmat ja sisällyttämään kestävän kehityksen linjaukset kuntastrategioihin sekä verkostoitumaan paikallisesti ja alueellisesti;
3. Julkisen hallinnon organisaatiot toteuttavat kestävää kehitystä omissa arkitoiminnoissaan sekä työ- ja toimintaympäristössään;
4. Hallitusohjelman linjauksen toimeenpanon arviointi ja seuranta järjestetään, samoin toimeenpanon vaikutusten ja kustannusten/säästöjen arviointi ja seuranta pidemmällä tähtäimellä.

Tavoitekokonaisuuksien sisään on kirjattu suosituksia, joiden toteuttaminen laajasti suomalaisessa hallinnossa edistäisi merkittäväällä tavalla kestävän kehityksen periaatteiden ja tavoitteiden muuttumista konkreettisiksi toimiksi. Parhaimmillaan kestävän kehityksen käytäntöjen edistäminen hallinnossa paitsi pienentää hallinnon ympäristövaikutuksia, myös lisää kustannustehokkuutta ja työhyvinvointia. Tavoitteena on nostaa Suomen julkinen sektori esikuvaksi ja edelläkävijäksi kestävän kehityksen mukaisten periaatteiden ja käytäntöjen käyttöönotossa ja arkipäiväistämisessä.

Suomen kestävän kehityksen toimikunta seuraa hallitusohjelman linjauksen toimeenpanoa. Toimikunta tulee tiedustelemaan valtion keskus- ja aluehallinnolta, minkälaisiin toimiin asianomaiset tahot ovat ryhtyneet, ja ensimmäinen toimeenpanon väliarvio käsitellään toimikunnan kokouksessa syksyllä 2008. Myös kuntien kehitystä seurataan. Myöhemmin myös arvioidaan, minkälaisia vaikutuksia toimeenpanosta on ollut ja minkälaisia lisäkustannuksia tai taloudellisia säästöjä toimenpiteistä mahdollisesti on syntynyt.

Nostetaan yhdessä julkinen sektori kestävän kehityksen esikuvaksi!

Tarja Cronberg
Työministeri
Puheenjohtaja

Suomen kestävän kehityksen toimikunta

Kimmo Tiilikainen
Ympäristöministeri
Varapuheenjohtaja

LIITE: Hallitusohjelman kestävän kehityksen linjauksen toimeenpano-ohjeistus

JAKELU: Ministeriöt ja niiden hallintojen alaiset virastot ja laitokset
Kunnat ja maakuntien liitot